

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiæ, 1572

VD16 M 2890

De Gratia Et De Iustificatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

particula addenda est, videlicet: Sicut necesse est scire, Euangelium esse gratuitam promissionem: ita necesse est scire, Euangelium promissionem vniuersalem esse: hoc est, offerri & promitti omnibus hominibus reconciliationem. HANC vniuersalem tenere necesse est aduersus periculosas imaginationes de prædestinatione, ne obtemus hanc promissionem ad paucos quosdam alios pertinere, non pertinere ad nos. Non enim dubium est, quin omnium animos imaginatio exercent. Et hinc ortæ sunt multæ disputationes scripturæ prædestinatione minime vtilis. Nos vero statuamus, Euangelij promissionem vniuersalem esse. Sicut enim prædicatio penitentia vniuersalis est, ita prædicatio remissionis peccatorum vniuersalis est. hæc colligantur sententiæ vniuersales de Euangelio, quæ passim in scripturis extant, vt Iohan. 3. Sic Deus dilexit mundum, vt filium suum vnigenitum daret, vt omnis qui credit in eum, non pereat. Item Paulum: Concluit omnes sub peccatum, vt omnium miseretur. Hæc nunc monuisse satis est. Nam de hac vniuersali iterum dicendum erit infra de prædestinatione. Quod autem non omnes consequantur Euangelij promissa, eo fit, quia non omnes credunt. Nam Euangelium etsi gratis promittit, tamen requirit fidem, oportet enim promissionem fide accipi: Ac particula Gratis, non excludit fidem, sed concludit conditionem nostræ dignitatis, vt supra dictum est, & polleat, vt promissionem accipiamus, id non potest fieri aliter nisi fide.

DE GRATIA ET DE
IUSTIFICATIONE.

HIC locus continet summam Euangelij. Monstrat enim proprium Christi beneficium, proponit firmam consolationem populo, docet qui sint veri cultus Dei, quæ sit vera inuocatio, præcipit discernit Ecclesiam Dei à cæteris gentibus, Iudæis, Mahometanis, & Pelagianis, hoc est, omnibus, qui imaginantur hominem iustum esse lege seu disciplina, & iubent dubitare de remissione peccatorum. Ideo autem magna est opinionum in hoc loco dissensio. Quia plerumque sequuntur humana iudicia, neglecta simplici doctrina Prophetarum Christi & Apostolorum. Imo hanc transformant in Philosophicam extenuant peccatum in naturam, cogitant lege Dei tantum requiri disciplinam. Deinde imaginantur, nihil interesse inter Philosophicam & Christianam iusticiam. **O**MNIBVS ætatibus hæc præcipua & humane imaginationes obscurarunt veram Ecclesiæ doctrinam. Sic Pharisei sentiebant se lege iustos esse. Deinde quia necesse quærere de Messia, cur is venturus esset, fingebant ideo venturum esse, vt mundi imperium constitueret: non intelligebant oportet

scilicet fieri pro genere humano ad placandam iram Dei aduersus
 eorum, & aliam iusticiam donaturum esse. Sic & ante Phariseos
 tenent hypocrisis superiorum ætatum in Ecclesia patrum.

Sed Prophetæ hos errores taxabant, clamitabant, non tolli
 peccatum iusticia legis, manere peccatum in hac mortali natura, sed
 vitio esse credentes, & exaudiri & donari vita æterna à Deo propter
 promissum Saluatorem. Sicut David claris verbis inquit: Non iusti-
 ficabitur in conspectu tuo omnis viuens. Et alio loco de Filio: Beati
 uisus qui confidunt in eo. Item Iesaias: Noticia eius iustificabit
 multos. Ita cum Christus & Apostoli renouassent doctrinam, statim
 postea sparse sunt opiniones humanæ de disciplina. Quia magnum
 quiddam est, regere externos mores. Deinde exorti sunt & fanatici
 Spiritus, qui profus transformarunt Euangelium in legem seu Pha-
 risæismum, sinxerunt homines iustos esse lege, & ne Christus nihil vi-
 deatur noui attulisse, dixerunt eum aliquas nouas leges tradidisse, de
 cetero de non vindicando. Hæc deliria statim post Apostolos nata
 sunt. Ileo non est mirum, postea quæq; caliginem secutam esse. Etsi
 non aliqui pij retinuerunt veram sententiam, tamen scriptorum
 magna dissimilitudo est, alius alio commodius loquitur, sed de scri-
 ptoribus alibi dicendum erit. Nunc hæc tantum præfari volui, vt cog-
 noscat pius lector, necessariam esse explicationem huius loci, de iusti-
 ficatione, & grata mente amplectendum esse beneficium Dei, qui Eu-
 angelij lucem rursus accendit. Neq; enim negari potest in doctrina
 nouæ horum esse errores, quos etsi nunc aliquantulum corrigunt, ta-
 men adhuc nervos ipsos retinent. De remissione peccatorum vocife-
 rantur non recte doceri, quod fide gratis propter Christum accipia-
 tur remissio peccatorum, nec admittunt, fide significari fiduciam mi-
 sericordie Dei: Imo iubent semper dubitare, an simus in gratia. De-
 inde addunt, quod mereamur remissionem propter contritionem &
 satisfactionem. Atqui contritio seu dolor, seu pavor sine fiducia miseri-
 cordie, quo vehementior est, eo magis impellit ad desperationem, vt
 Paulus inquit: Lex iram efficit. Deinde dicunt amplius, renatos Le-
 ges satisfacere, iustos esse propter impletionem legis, & hanc
 ipsam esse meritum & precium vitæ æternæ, nec reliquam in renatis
 obedientiam esse quiddam pugnantem cum lege Dei. Addunt item, re-
 natos tamen debere dubitare, an sint in gratia, & in hac dubitatione
 morandam esse. Hæc dubitatio palam est Ethnica. Nec leues sunt hi
 errores, sed Euangelio tenebras inducunt, obscurant beneficium
 Christi, tollunt veram consolationem conscientiarum, & veram inuo-
 cationem. Quare necesse est Ecclesiam de his tantis rebus admone-
 re. Exponam igitur clare & plane summam huius negotij. **P R T**

De disciplina clamitamus & nos: Omnes homines disciplina
 coercen-

coercendos esse, id est, iusticia illa, quam etiam non renati præbare debent & possunt. Sicut ait Paulus: Lex est posita iniustis. Et Deus præsentibus & æternis pœnis violationem disciplinæ punit. Arguens præconium est disciplinæ, quod Paulus inquit esse prædicationem in Christum. Quia scilicet, Euangelium non est efficax in his, qui non desinant ruere contra conscientiam. Quanquam autem nullius humana pulchrior est, quam disciplina, sicut vere dicit Aristoteles: Iusticiam formosorem esse Hespero & Lucifero, tamen non credenda opinio, quod sit impletio legis, quod mereatur remissionem peccatorum, quod propter eam homo sit iustus, id est, reconciliatus Deo. Paulus inquit Iudæos intueri Moysi faciem velatam, id est, non recte intelligere legem Dei, quæ est vox arguens peccatum in carnis hominis, & ostendens iram Dei aduersus peccatum, & veros patres incutiens.

S E C U N D O cum de hoc intellectu legis, & de agnitione peccati concionatur Euangelium, putant multi tumentes perfusione sapientiæ, has esse hyperbolas Stoicas, quibus nihil operari. Sed cum disciplina per sese satis difficilis res sit, contendunt nihil amplius requiri, & hanc qualemcumque diligentiam mereri remissionem peccatorum, & esse iusticiam coram Deo, & ad has hauriri imaginationes Origenes, & monachi male detorserunt Paulum. Quare nativa Pauli sententia, ex ipso Paulo & reliquo consensu prophetiæ & Apostolicæ scripturæ discenda est, non ex humanis opinionibus.

S E C U N D O, postquam hæc de disciplina præconium, nunc ad causam accedimus. Similis est Ecclesiæ cœca à principio post receptum Adam vsq; ad finem. Statim in paradiso institutum est ministerium prædicandæ pœnitentiæ, & data promissio de venturo liberatore, ex qua intelligebant primi parentes de reo. Sed hæc promissio paulatim clarius patefacta est, vsq; ad Christi prædicationem, qui & ipse hoc ministerio fungebatur. Et Apostolus mandauit idem ministerium, inquit: Ite, prædicantes pœnitentiam & remissionem peccatorum in nomine meo. Quare semper in Ecclesiis sonare oportet prædicationem pœnitentiæ, quæ sit voce legis, quam Deus arguit peccata nostra cum externa tum interiora, quæ sunt, non timere, non diligere Deum, non confidere Deo. Fit & in Euangelij accusantis mundum, quod non audiat Filium Dei, non timeatur eius passione & resurrectione, &c. Ideo inquit Christus: Spiritus sanctus arguet mundum de peccato, quod non credunt. Et in i. Revelatur ira Dei de cœlo super omnem impietatem & iniquitatem hominum, &c. **V T** igitur expauit Adam seu David, & vocem Dei accusantis, ita mens non dura, non obliuata, expauit & agnoscit Deum vere irasci peccato, & punire peccatum. Hæc res sæpe descripti sunt in Psalmis. Psalm. 35. Non est timor

remota à facie iræ tuæ, non est pax ossibus meis à facie peccatorum. Et quidem ut lex hanc iram generi humano denuntiat: omnes calamitates humanæ, sunt quasi vox legis, nos de ira Dei monens, & omnes ad pœnitentiam vocans.

TERTIO cum homo hominis hac vice arguente peccata perterrefacta est, audiat remissionem in Evangelio propositam, & statuat remitti sibi peccata gratis propter Christum per misericordiam, non propter contritionem suæ dilectionem, aut alia opera. Hoc modo cum fide se mentem, donatur remissio peccatorum & reconciliatio. Si enim iustificandum esset, cum demum nos habituros esse remissionem peccatorum, cum contritio aut dilectio sufficiens esset, adigeretur animus ad desperationem. Quare ut habeat certam & firmam consolationem, pendet beneficium Dei non ex conditione dignitatis nostræ, sed ex sola misericordia propter Christum promissa. Cuiusmodi Deus remittit peccata, simul donat nobis Spiritum sanctum, qui novas virtutes in pijs incoar, sicut Galat. 3. dicitur: Ut promissionem Spiritus accipiamus per fidem. Hæc nihil habent perplexitatis, & à pijs mentibus in Ecclesia, quæ norunt exercitia spiritualia, pauores, consolationes, & invocationem, clare intelliguntur. Nunc igitur testimonia addenda erant, sed vocabula prius diligentius declaranda sunt.

De Peccato, de Lege, supra dictum est, nunc de cæteris dicam, de vocabulis Iustificationis, Fidei, & Gratiæ.

IUSTIFICATIONE significat remissionem peccatorum, & reconciliationem, seu acceptationem personæ ad vitam æternam. Nani dicitur, Iustificare est forense verbum, ut sic dicam: Populus Romanus iustificavit Scipionem accusatum à Tribunis, id est, absoluit, seu librum pronuntiavit. Sumit igitur Paulus verbum iustificandi ex consuetudine Hebraici sermonis, pro remissione peccatorum, & reconciliatione seu acceptatione. Hanc esse vim phrasæ Hebraicæ etiam omnes norunt, & exempla passim obuia sunt. Quanquam autem in nota dixi, cum Deus remittit peccata, simul donat Spiritum sanctum incoantem novas virtutes: tamen mens perterrefacta, primo querit remissionem peccatorum & reconciliationem: de hac re de hac dimicat in veris pauoribus, non disputat, quæ virtutes vitæ sint, quæ etiam comitantur reconciliationem, tamen nequaquam inde à dum est, nostram dignitatem aut munditiam causam esse remissionis peccatorum. Ideo toties inculcatur particula Gratiæ.

DE VOCABVLO FIDEI.

Phrasæ diligenter consideranda est, & videndum quid agat Paulus cum ait: Iustificamur non operibus nostris, sed fide in Christi.